

Waggonen blev betragtet med Medlidenshed, og om hvilket de sagde: Herregub, skal dette Varn til Holsteinsminde! Det Bedste, der kunde skee denne Hjælpeløse, at blive optagen af en kjær- lig Saand, istedetfor at vanke alene omkring i Verden, det betragtede man næsten som en Ulykke, og Communerne havde ikke Die for, at det var den Dei, de skulde gaae, de vilde ikke aabne Pungen saameget, at de gav de 30 Rd., som de strax skulde ud med, og de 5 Rd., som de maaskee kom til at give mere om Aaret, end hvad de ellers pleiede at give. Nei, denne ringe Forhjulselse afholdt dem fra at gjøre, hvad de burde gjøre, med største Begjærlighed gribe et saadant Tilbud. Her retter jeg den stærkeste Vebredelse mod Communerne, ikke blot i dette Tilfælde, men i en Mangfoldighed af Tilfælde; jeg siger: De have sparet paa Stillingen, indtil de have maattet lade Valeren springe, de have ikke taget sig af de Mindste, indtil de ikke kunde værne om de Største, thi Sa- gen er den, de have ladet dem under Pleieforsørgelsen gaae ned ad Bakke, indtil de ikke kunde tumle dem hjemme, og saa have de maattet gaae op til 40 eller 80 Rd., eller hvor Meget de have maattet offere paa dem, og siden maaskee maattet hentet dem hjem fra For- bryderbanen til Communen som Forsørgelses- berettigede; saaledes have de offret paa dem, hvad der kunde været sparet mange Gange, dersom de i Tide havde taget sig af dem. Der er ved privat Omfarg blevet oprettet et Par mindre Forsørgelsesstiftelser for smaa Børn, men af et saa indskrænket Omraade, at de ikke for det store Hele have nogen videre Betydning, og jeg skal derfor ikke videre omtale dem; men jeg er vis paa, at skal der opnaaes Noget for at frelse de stakkels Smaa, Noget, som maa ligge hele Folket paa Hjerte, skal det være derved, at der amtsviis oprettes Pleiestiftelser for at bevare Børnene itide. Dette kan ikke naaes paa een Gang — det veed jeg —, men at det er et Maal, der maa naaes, derom er jeg overbevist. Nu spørger jeg: Er det da den rette Dei at udvide de Anstalter, som vi maae haabe i Tiden maae forsvinde eller kun faae en ringe Virksomhed? Efterat den ærede Minister har taget sit Forslag tilbage, foreligger her intet Forslag om at tilskyde en større Sum een

Gang for alle. Det er altsaa kun, hvad der i Almindelighed kan siges om denne Sag, som jeg her skal udtale. Jeg troer, at det vilde være meget helbigere, om Flakkebjerg Institut efterhaanden udvidede sig, som Trangen var dertil, eller for Diebliffet udvidede sig saa stærkt, som Pengene ere forhaanden, og at man da saae Tiden an og herfra tilskød det samme eller et lignende Veløb som tidligere, 800 Rd., saafremt Anstalten blev udvidet, og saa gjorde. Sit til her fra Folkets Repræsentation at sætte i Værk, berede Veien for, anstille en Prøve med at gjøre det muligt, at Anstalten paa Holsteins- minde kunde udføre det nævnte Forsøg saaledes, at der ikke skulde være en Commune i Landet, uden at den med Glæde sendte sine Børn der- hen, ogsaa for Deconomiens Skyld, men at de kappedes derom. Dette kan gøres for 300 Rd. om Aaret; man kan da ikke blot borttage Be- tingelsen om et Indskud af 30 Rd., men ogsaa nedsætte Betalingen til 25 Rd. som er Gjennem- snittet af, hvad et Varn koster i Pleie, og lader os saa see, om ikke den Mand, der nu gennem 33 Aar har ubvikket en overordentlig Kjærlig- hed, Udholdenhed, Taalmodighed, Uvættelighed og Humanitet i denne Virksomhed og offret Alt for denne Sag, skulde have Ret, naar han i sit Livs Aften siger: Jeg maa sande, hvad min afdøde Ven, Grev Holstein, sagde: Lader os tage saa Lidt som muligt af dem, der skulle sende saadanne Børn herhen; det baader Sa- gen bedst. Dengang var der ikke Evne der- til, men nu er der Evne dertil; nu er der tilbudt Bistand. Lader os da sætte denne Mand og hele Samsundet istand til at see, om det ikke er den rette Dei, som man skal stræbe hen til, at Børnene saa smaa som muligt, naar de ere hjemløse, blive satte i en saadan Forbindelse med hele Samsundet, at de kunne opvoxe deri til ædle og retskafne Mennecker, at efterhaanden Communerne maae komme til at indsee, at, hvad de paa denne Maade anvende, vil være sparet 10-dobbelst, ja, maaskee 100-dobbelst i, hvad de ellers senere komme til at give ud, og lad det vise sig, at det ikke blot er rigtigt, som denne Mand siger, at disse Smaabørn, naar de opvoxe i en saa- dan Anstalt, blive undtagne Fristelserne, men at selv de, der ere komne paa Afveie, ville,